

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.
Negyedévre. 3 kor. — fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Intendatura Debreczenben.

Debreczen város közgyűlése megbízást adott a tanácsnak, hogy a színházi intendatura visszaállítása ügyében tegyen javaslatot. Tehát ezen közgyűlési határozat alapján kerül most napirendre az intendatura kérdése, még pedig először a mai színházbizottsági ülésen, ahol a kérdés elbírálását bizonyára érdemleges eszmecsere keretében kezdik meg.

Őszintén szólva kevés reményünk van hozzá, hogy az intendatura ügye megnyerje a színházbizottság rokonszenvét, de van reményünk ahhoz, hogy diadalmasan hódít tért a törvényhatósági közgyűlésen.

Nem is lehet másként. Sok keserves és nehéz tapasztalaton estünk már túl. Megpróbáltunk mindent. Művész és nem művész, szelid és erőszakos, áldozatkész és zaugori direktort, belekóstoltunk ráadásul a konzorciumba is. Egy darabig fénylett valamennyi, mint

a nap. Ugy mutatkozott, hogy felvirrad a debreczeni színpad művészi becse, országos hírneve s diadal övezi azokat, akik a mi — multjában dicsőségtől beragyogott — színpadunkról utra kelnek. — És a tapasztalat mi volt? Az, hogy a fény, csak buborék ragyogása volt s egy lehelet elpattantott mindent.

Hiába hoztunk áldozatot. A közönség évről-évre jobban öli magát a színházért; a bérletek összege évadról-évadra jobban emelkedik, a város szubvenciója, deputátuma rohamosan nő, de a színház művészi értéke, kulturális becse éppen ilyen fokozatosan esik alá. A város, a bérlők, a nagy közönség meghozza a maga áldozatát, csak a színpad oltárán nem hozzák meg azt az áldozatot, amely a debreczeni színház nimbuszát, azt a nimbuszt, amelylyel az intendatura idején dicsekedhetett, újra teljes fényében ragyogtassa.

És nem is fogják addig meghozni soha, amíg a debreczeni színház szubvenció, deputátumok és áldozatok mellett is magánvállalkozó kezében lesz.

Az intendatura idejében alig volt nagyobb a színház deficitje, mint amennyit most kitesz a subventiók összessége, pedig akkor az ország művészeinek volt bőcsője a mi színpadunk és hatvan krajezáros belépő-díjak mellett sem került közönsége. Ma megfordítva áll. A kezdő színészek iskolája a debreczeni színház, duplánál is nagyobb árat fizet a közönség, réadásul ruhatárt, könyvtárt, diszlettárt, ezeket ad a város és csaknem mindig tömve van a színház.

Ma már nem lehet szó arról, hogy az intendatura visszaállítása költséges. Sőt ellenkezőleg. Ma az intendatura az egyetlen mód, a melylyel a debreczeni színpad művészi becsét újra biztosíthatjuk, a változott viszonyok és a közön-

Ritta.

Irtá: *Fülöp Jenő György.*

Este van.

Künn a széles, sima járdán, ember ember hátán tolong. Nevető, mosolygó emberarcok rohannak el egymás mellett. Se vége, se hossza.

Benn, a csillogó, a ragyogó kávéházban, egy csomó ember az újságot falja, mások biliárdosnak, kártyáznak s a villany vakító fénye mellett nyugzó embertömeg nevet, mosolyog. A boldogság, a megelégedettség képét mutatja. Fény, csillogó fény a kávéházban, mosoly, boldogság, megelégedettség . . .

A kávéház ablakánál ülve, némán szemlélem ezt a képet. A percek gyors léptekkel tűnnek, rohannak.

Távozni készültem már, midőn az ajtó melletti sarok-asztalnál ülő férfi kötötte le figyelmemet. Éppen szemben ült velem s jól láthattam. Mély tűzű, fekete szeme nedves fényben csillant meg s annyi fájdalmat, bánatot tükrözött vissza, komoly, redőkkel barázdált homlokán annyi szomorúság ült, hogy a sok csillogás, mosolygás közepette, szinte megütköztem rajta: hát ez miért nem örül, miért nem mosolyog velünk? Mikor mi mind, mind örülünk, mosolygunk?

Jobb kezét állá alá támasztva ült s szótlanul, mereven nézett az asztalra.

Egyszerre felvetette fejét. Arca erős

lelki tusát árult el s szólt társához, ki mellette ült:

— Tehát halld . . . Elmondok mindent . . . A feleségem küldött úgy-e, hogy tudj meg mindent, hogy miért gyűlölöm, utálok és borzadok tőle? Jól van. Elmondok hát mindent, hogy legalább te tudd méltányolni az én nagy szenvedésemet.

Amint jól tudhatod, sógorom iskola-társam volt. Egy nyáron náluk vakációztam. Ekkor láttam először Rittát. Arany-szőke haja kis baba volt. Talán 10 éves. Asután mindegy nyáron meglátogattam őket, még jogász koromban is. A kis Ritta előttem növekedett, előttem fejlődött s a kis babából egyszerre csak nagy baba lett. Vége lett a játszásnak, futkosásnak, erdőben való csatongolásnak. Ritta nagy lány lett, eladó lány.

Feleségül vettem.

Egy évig örömben, mámorban éltünk. Akik láttak, irigyeltek bennünket s én magam is azt hittem, hogy ez az igazi szerelem, s hogy tisztán és önzetlenül szerettem nőmet, Rittát, aki engem szintén tisztán és önzetlenül szeret.

— Egyszer asután, amint a mámorban, a kéjben vadul tartottam karjaim között s ő remegve, kéjjel-vágygyal, teli arccal viszonzta lázas csókjaimat, — messze, a felhőkön, a csillagokon is tűi megjelent egy kép, egy szőke bajú kis

baba képe . . . A kis Rittáé. Arany-szőke lebontott hajával, úgy, amint legelőször láttam. Csakhogy az arca szomorú volt tekintete bánatos s szemében könnyesepp reszkedett . . . S a kis Ritta képe mind közelebb és közelebb jött, egyre alább-alább szállt, míg végre mellettem állapodott meg.

Megfogta a kezemet s szót nem szólva, kivezetett a hegyek közé, egy magas hegy tetejére. A hold éppen fejünk felett ragyogott s csend, siri csend honolt az egész tájon körülöttünk az erdő fái, cserjéi s szellő sem lebbentette a levelet. Aldtünk forrás vize buzogott s a hegy oldalán lefelé rohanva, az erdő fái között ki-kicsillanó ezüstös színe mutatta, hogy merre halad.

— Ime — szólt a kis Ritta — nézd e kis forrást. Kristálytiszta vizével örömmel, vágygyal rohan le a hegy oldalán. Elhagyja a hegyet, az erdőt, a mezőt s ismeretlen vidéken keresztül rohanva elnyeli a folyó s az vízi messze-messze.

A forrás, kristályos vizével belevegyül a folyóba s a folyó zavaros, sárga vizével összekavarodva halad, fut tovább, az ár vízi ellenállhatlanul. — S ha jó a vándor, hogy szomját enyhítse, hogy vágját kielégítse, nem tudja, nem érzi, hogy annak egy cseppje még az előbb kristálytiszta, aranytiszta hagyta el a hegy oldalát, az erdőt. Nem tudja, nem érzi a csak ha szomja, vá-

ség rohamosan emelkedő érdeklődése mellett nemcsak erkölcsi, de anyagi sikereket is érhetünk el, megmentjük szinpadunk művészi becsét, a város szubvencióját és deputátumát s míg a művészet oltárán fénylővé tehetjük az áldozat tűzét, addig filléroket is nyujthatunk látogatottságával első helyen álló színházunkkal a város más kulturális ügyei javára.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Távirati tudósítás.

Nagyon lanyha érdeklődés mellett folytatta ma a Ház a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló javaslat tárgyalását. Meglátászik a t. Házon, hogy végnapjait éli. A képviselők jobbára a folyosókon tanácskoznak és alig hallani szót egyébről, mint a főelgő választásokról, a mandátumok esélyeiről és a korületek hangulatáról. A választások hírnéi: a kortések is kezdik ellepni a folyosókat és sűrűn tanácskoznak a honatyákkal.

A mai ülés első szónoka *Benyovszky Sándor* gróf volt. Közigazgatásunkat nem tartja olyan rossznak, mint amilyen a híre. Van ugyan néhány megye, melynek rossz a közigazgatása, de van elég olyan megye is, melynek határozottan jó az adminisztrációja. Nagy tévedés azt hinni, hogy az államosítással jobb közigazgatást nyernének. Szóló és pártja a megyei önkormányzat híve és perhorreszkálja az állami mindenhatóságot. Baj az, hogy az osztrákoktól annak idején átvették a czopfot és a bürokratismust, sőt még fokozták is. Örvend, hogy a miniszterelnök ezt a bajt orvosolni akarja és a javaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

gya üzi-hajtja: tör vissza hozzá, hogy újra elhagyja. S a folyó belevegyül a mérbetlen tengerbe s eltűnik benne nyomtalanul...

— Igy szót a kis Ritta. Szerettem volna a lábaim elő borulni, de térdeim nem hajoltak meg, szerettem volna beszélni, de ajkaim nem nyílt szóra.

— Azután némán, csöndesen, ott hagytuk a hegyet, az erdőt. Visszavezetett szobámba s azomorú pillantást vetve reám, szállt felfelé, tul a felhőkön, tul a csillagokon s a mint feljebb-feljebb szállott, a kis Ritta szavai mindjobban megvilágosodtak előttem. Megborzadtam önmagamtól, megutáltam önmagamot. Azóta gyűlölöm a feleségemet, a nagy Rittát. Arczán csak a kéjnek, az állati vágynak bélyegét látom. Pedig én vittem én ragadtam magammal idegen tájra, idegen vidékre, lelke tiszta érzelmeit én öltem el. Én, én szitottam benne a mámor tűzét, mely lelkét elhamvasztotta.

Csak a teste maradt meg. Lelke a kis Rittánál van, aki fenn van, tul a csillagokon... És én a lelkét akarom, a lelke után sóvárgom, éjjel-nappal, szünős-szüntelen. Hiába...

A nagy, erős férfi szemei könyekkel teltek meg. Délezerig alakja még inkább összegörnyedt s szemeiből sűrűn hullott alá a könnyü.

...Körülötte fény, csillogó fény, mosoly, boldogság, meglepedettség...

Szalay Károly kizártnak tartja azt, hogy a kormánypart és a függetlenségi part a közigazgatás megújítása tekintetében közösen járhatna el. Szóló pártja az autonómiát akarja, míg a kormány a teljes államosításnak és a centralizációnak a híve. A szönyegen lévő javaslat határozott lépést jelelt az államosítás felé, másrészt azonban említést sem tesz a megyei önkormányzatról és újabb terheket ró a vármegyei adminisztrációra. A javaslat első pillanatra szerény-báránynak mutatkozik, de alapszabán véve éhes farkas, mely a megyei önkormányzatot föl fogja falni. Szóló nézete szerint a mi adminisztrációnk elég gyors, és nem is itt van a panasz, hanem az a baj, hogy a közigazgatást a hatalmon lévő párt érdekei vezérik. A javaslatnak vezélyes bacillusai a rendőri bírásokra vonatkozó intézkedések. Magyar ember természeté nem veszi be a büntető parancsot.

Molnár Jenő: Mert szereti a szabadságot.

Szalay Károly: A javaslatban kifejezett cél az, hogy mivel több bíróság vétesék be és hogy a szolgabíráknak minél több eszköz álljon rendelkezésre a nép zaklatására. Aggályosnak tartja azt, hogy a javaslatban nincs precíse kimondva, hogy rendőri bírások ügyekben is lehet-e felelősséget elvinni a két első fórum egybehangzó határozata ellen. Szólónak az az impressziója, hogy a javaslat nagyon felületesen van megszerkesztve. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a törvényjavaslat az igazságügyi bizottságnak adassék ki felülvizsgálás végett. Lehetetlennek tartja, hogy az adminisztrációs elvek egyöntetűek legyenek. Mert például Árvában más elveknek kell érvényesülni a közigazgatásban, mint például egy alföldi vármegyében. A mi egyik helyen kívánatos, a másik helyen káros. Az egyes kisebb városok anyagi viszonyai azért romlottak meg annyira mert utánzótták a nagy városok adminisztrációját. A törvényjavaslatban kezdetét látja az államosítási akciónak, látja az üszköt és tüzet kiált, mert veszélyben van az önkormányzat, mely garanciája a magyar szabadságnak és az alkotmánynak. A javaslatot nem fogadja el.

Holló Lajos: Kivánatosnak tartja, hogy a javaslat tárgyalásánál tartózkodjanak a talzásoktól. Mert ha bármely oldalról talzásokba mennek át, ugy csak ártanak maguknak a reformoknak. Felszólalásának célja: kutatni, monyire felel majd meg ez a reform a közigazgatás további átalakulásával. Meggyugtatására szolgál, hogy a reformokban már kísérletet lát a közigazgatásban lévő bürokratismus kiselejtezésére. Nem tekintve a reform részleteit, maga az elv ismár meggyugtatólag hat a kedélyekre. Nagyon előnyös reformot lát abban, hogy a belügyminiszter fentartotta kizárólagos jogát arra nézve, hogy bármely külső hatóság, ugy az összes miniszteriumok is csak a belügyminiszter hozzájárulásával intézhetnek rendeleteket a vármegyékhez. A büntető parancs végrehajtásánál kifogásolja azt, hogy ugy az I. sz., mint a II. od. fóru birói fórumnak egy és ugyanazon referens van. Ez visszás helyzet. Mert csak nem képzelhető hogy az előadó véleményét meg fogja változtatni. Ezen javítani, változtatni kell. Híve annak, hogy a felelősség ne menjen a megye határain tul. A büntető parancsot nem találja oly rossznak, mint Szalay, csak arra kell figyelemnek lenni, hogy ezt a szervezetet közelebb vigyük a néphez s célszerűségével tegyük a néppel kedvelté. Hibáztatja, hogy a miniszter a reform-pontok minégyikét rendeletekkel akarja keresztülvinni. Ez nem helyes, nem méltányos, mert nagyban hozzájárul a miniszteri önkényhez, mely ellen pedig mindenkor védekeznünk kell.

A kormány nagyon nagy súlyt fektet e javaslatra, pedig ez a javaslat, csak sok megyei fölőszleges sallangot töröl, de elvben nem alakít át semmit. Pedig nagyon sok reformálni való van a közigazgatásban. Igy a jegyzői intézmény mai helyzete már teljesen tarthatatlan, a községi előljárásági intézmény is oly rossz, hogy azzal ma már semmi eredményt elérni nem lehet. Nagyon rendetlenek a viszonyok a megyei adminisztrációban. A törvényjavaslat reformjai nem nagyon fognak segíteni ezeken a bajokon, itt erőlyes, gyors és általános reformra van szükség. A kormány ugy fogja fel a reformok keresztülvitelét, mintha az jó csak állami fenhatóság alatt lehetne. Pedig az nem áll. Tudjuk, hogy közigazgatásunk csak az autonómia alapján lehet jó. Feltétlenül a megyei autonómia híve. Sürgeti a megyei tisztviselők anyagi helyzetének javítását. Ez talán még a legelőnyösebb reformra szorulna. Hozzájárul a javaslathoz.

Visontai Soma: A miniszterelnök tulbecsüli ezt a javaslatot, amikor egy 30 éves kormányzat egyik legnagyobb alkotásának mondja. Nem jó pedig tulbecsülni ezt a törvényjavaslatot, mert nagyon keveset változtat a régi rendszeren. Jóllehet, közszükségletű dolgokat hoz is be, de magán a rendszeren nem igen változtat. Ha már reformálunk, reformáljunk az egész vonalon, de nemcsak annak egyes ágáiban. Egyeztetjük a jogszolgáltatást s ezzel együtt a közigazgatást is. Azt hiszi, a reform akkor érte volna el célját, ha az általános közigazgatást reformálta volna. E törvényjavaslat a részek reformálására törekszik, magát a bajt pedig érintetlenül hagyja. Igy reformálni pedig nem lehet. Ez a törvényjavaslat nem egyéb, mint a rendeletek folytonos láncolata. A jövőre nézve biztosítékot lát ebben a javaslatban arra nézve, hogy a többi reform késni nem fog, miért is hozzájárul a törvényjavaslatához.

Polonyi Géza azt kívánja, hogy a büntető paragrafust csak azon mértékben alkalmazassék a közigazgatásnál, mint a bíróságoknál.

A vitát holnap folytatják.

VIDÉK.

Halálos fürdőzés. Sarkadon, mint levelezőnk írja, Jó Albert, margitai születésű 14 éves kereskedőtanonc vasárnap a Körösbe fuladt. A fiu több társával fürdött a folyó vizében s ezenközben örvénybe került, mely az uszni nem tudó gyermeket elkapta. A habok elvitték s eddig még nem sikerült megtalálni tetemét. Szüleit, akik Margitán laknak, táviratban értesítették a szarancsétienségről s a boldogtalan emberek már Sarkadra érkeztek, hogy legalább gyermekük temetésén jelen lehess nek.

Alarczos rablók támadása.

Sóvágó János az esküdtszék előtt.

Debreczen, június 18.

Az esküdtszéki tárgyalás tegnapi második napja nem kisebb érdeklődés mellett folyt le. A tanuvallomások nemcsak érdekes bonyodalmat idéztek elő, de egynémelyike során derűlttség is lopózott a komoly tárgyalási terebe, ahol este fél 9-ig, egészen addig kitartott a hallgatóság, míg csak az elnök a tárgyalást be nem rekesztette.

A második napról tudósításunk a következő:

A vádlott apja.

A tegnapi tárgyalás a tanukihallgatások folytatásával vette kezdetét. Elsőnek a vádlott édes apját: *Sóvágó Istvánt* szólíttatja be az elnök. Az öreg, ősz, tőpörödött emberhez így szólott az elnök:

— Minthogy a vádlott önnek fia, a törvény értelmében megtagadhatja a vallomástételt. Megkérdézem tehát, akar-e vallomást tenni?

— Tessék kérdezni — válaszolta az öreg *Sóvágó* — elmondom, amit tudok.

— Együtt laktak a fiával ugy-e bár?

— Igen, velünk lakott.

— Emlékezzék csak vissza. A múlt év őzén, mikor a Tornyos tanyán az a rablóátadás történt, otthon halt a fia?

— Igen! Velünk volt együtt a szobában. Jól emlékszem rá, az ajtó melletti ágyban aludt egész éjjel.

Elnök erre az öreg *Sóvágó*t szembevitte *Steuer* Sándorral és *Grósz* Fannival. Mindkettő a szemébe mondják az öreg *Sóvágó*nak, hogy nem lehetett otthon a fia, mert ők felismerték benne az egyik rablót.

A vádlott anyja.

Ezután a vádlott édes anyját, *Sóvágó Sándornét* hallgatta ki a törvényszék, aki szintén azt igazolta és erősítette, hogy a rablási kísérlet éjszakáján otthon volt a fia.

Elnök: És hol aludt?

— Hát otthon,

— De a szobában?

— Nem, instálom, hanem a pincében. Az elnök felmutatja előtte azt a három kendőt, amikben *Sóvágó*é elemősiát küldött fiának a fogházba.

Ezeket a kendőket ismerem. Én vettem 15 krajczárjával a piacon.

Az elnök most azt a három kendőt mutatja fel, amelyeket a rablók álarcoznak viseltek.

Elnök: Ezeket is ismeri?

— Már ezeket nem ismerem. Ezek olcsóbbak, mert hibásak.

— Különös! Pedig ezeken a kendőkön éppen olyan szabályos lyukak vannak, mint azokon, amiket megismert.

— Hájszon tessék megérteni az én kendőmet is. Ezt a múlt héten vettem fölnek, ez is lyukas.

Az elnök konstatálja, hogy ezen már nincsenek olyan szabályos lyukak, mint a *Sóvágó*é által felismert kendőkön.

Elnök: Hát azt mondja meg még nekem, hogy a fia mióta félszemű?

— Gyermekkorá óta.

— És üveg szemet sohasem használt?

— Akart venni, de nem talált. Három esztendővel ezelőtt evégett járt itt *Dr. Losonczy* Álmos urnál.

— Beszél maguknak a fia valaha *Sándor* Eszterről?

— Igen, azt mondta, hogy hívja Debreczenbe és azért jön be.

Ügyész: De maga a vizsgálóbíró előtt még azt mondotta, hogy a fia *Sándor* Eszterrel soha egy szót sem váltott.

— Akkor nem emlékeztem.

Ezután az elnök az öreg *Sóvágó* párt szembevitte, mert arra nézve eltért a vallomásuk, hogy a fiuk, ha otthon halt, hol halt, a szobában-e, vagy a pincében.

Elnök: Hát nézze csak *Sóvágó*é, mi igaz most már abból, hogy a fia a pincében halt, hiszen az ura határozottan azt állította itt, hogy a szobában halt.

— Én tudom, hogy a pincében halt, de hát azért csak hadé legyen az uramnak igaza.

— Nem legyen, hanem gondolkozzék és igazat mondjon, mert esküt tesz a vallomására.

— Csakugyan amellet maradt, hogy bent halt.

Ezután szembevitte az elnök *Grósz* Fannival, aki a szemébe mondja *Sóvágó*é-nak, hogy a fia nem lehetett otthon.

— Hamisan mondja — förmed rá *Sóvágó*é — majd kiűnik.

Elnök: De másik tanu is mondja.

Steuer: Igen! Október 29-én este én rántottam le a fia fejéről az álarcot.

— Igen?... Éppen ilyen pipogya ember rántaná le az én fiaról az álarcot!

S aztán olyan formákat mondott, hogy az ő fia ügyesebb legény, az nem hagyta volna ott a kalapját.

A tanuvallomások.

Dr. Losonczy Álmos megyei tiszti főorvosra hivatkozott *Sóvágó* János és tanuként szintén beidézték.

Elnök: Orvos ur emlékszik arra, hogy *Sóvágó* János műszemet akart Önénél rendelni?

— Igen, hoztattam is műszemet részére, de azok nagyok voltak.

— Nem kérdezte, hogy miért kell neki műszem?

— Azt nem kérdeztem, de úgy tudtam, hogy a feleségétől válik, újra akar nőszülni és szobá szeretné magát tenni.

Faragó Mártont arra nézve hallgatták ki, hogy *Sóvágó* Jánosnak mikor adta kölcsön a kociját és lovát, hogy Debreczenbe jöjjen, de az időt pontosan meghatározni nem tudta.

Balogh István városi hajdu és *Polgári* Imre csendbiztos fokossal látták gyakran *Sóvágó*t, amely fokos igen hasonlít az álarcos rabló által *Steuer*éknál hagyott fokoshoz, de mert lehet több egyforma fokos is, teljes bizonyossággal nem állíthatják, hogy ugyanaz volt.

Kelemen Gáborné azt adja elő, hogy *Sóvágó* Istvánné a hibás kendőket, már mint lyukasokat vásárolta.

Az öreg asszony.

A tárgyalás komorságába egy kis fényt, derűt öntött *Takács* Istvánné, egy nyolczvanegy éves öreg asszonynak a vallomása, aki eme szép idő után „ma volt először törvényben”. Az elnök kérdéseit nagyon nehezen akarta megérteni és gyakran idézett elő nagy derűtséget ferde feleleteivel.

Elnök: A múlt év október 29-én volt é magánál *Sóvágó* János?

— Egy ősi éjjel — már bizony én a napot nem tudom, — édes álmomból felvert *Sóvágó* János és szállást kért tőlem arra az éjszakára. Féltem tőle, hogy meggyilkol, de azért mégsem mertem elutasítani, hanem megengedtem neki, hogy az éjjelt ott töltsen nálam. Kalap nem volt a fején, sem bot a kezében, de hogy azokat kint, vagy hol hagyta, bizony én nem tudom. Akkor egyszer volt nálam *Sóvágó* és tessék, már is törvénybe hívnak miatt, pedig nyolczvanegy éves vagyok, de még nem voltam törvényben. Hanem azt mondhatom, hogy többet nem fogom beengedni a hajlékomba *Sóvágó*t.

Takács Istvánné akkor veszi észre, hogy közelében a vádlottak padján ül *Sóvágó* János egy szuronyos börtönőr mellett. Mintha csak engesztelést akarta volna megnyerni azért, amit mondott, oda ment hozzá s a hallgatóság nagy derűtsége közben kezét nyújtotta neki.

A derűtség azután tetőfokára hágott, mikor a jó öreg asszony azt mondta:

— Hanem azért szepet álmodhatott nálam *Sóvágó* János, mert úgy hortyogott, mint a disznó.

De mikor az esküre került a sor, nagy megilletődés vett erőt az öreg asszonyon. Mindenki néma csendben, meghatóttan hall-

gatta, mikor a szívére tett kézzel és reszkető szavakkal elmondta az esküt.

Mikor az esküt elmondta, nem távozott addig, míg *Dr. Szűcs* Miklós elnöknek kezét nem nyújtotta. Aki ismeri, a debreczeni törvényszék éppen olyan érélyes, mint amilyen végtelenül udvarias, figyelmes és mindenkit tisztelő elnökét, az meg tudja érteni, milyen meghatóan szép jelenet volt az, hogy a törvényszék elnöke barátságosan fogadta el a feléje nyújtott kezét. Az öreg tagba szakadt *Takács*é pedig csaknem könnyek között mondta:

— Nohát most már megyek lelke, a kezét esőkolom!

A törvényszéki orvos véleménye.

Dr. Izsó János törvényszéki orvos a *Steuer*éknál maradt három kalapban talált hajszálakat műszerek segélyével megvizsgálta és megállapította, hogy azok viselői valamennyien szőke hajjak lehettek. Arra a kérdésre, hogy valamely kalapban talált hajszál megegyezik-e *Sóvágó* János hajának színével és minőségével csak azután tudna válaszolni, ha vádlott haját megvizsgálná.

Dr. Kardos védő indítványozza, hogy rendelje el a törvényszék, hogy a szakértő orvos megvizsgálja védenéze haját, mert — ugymond — a védelem olyan szegény, hogy kénytelen a hajszálba is belekapaszkodni.

Dr. Bálint ügyész nem találja szükségesnek ezen vizsgálatot és ellenzi. A törvényszék visszavonult rövid tanácskozásra a fölötte, hogy a vád, vagy a védelem álláspontjára helyezkedjék-e. Rövid tanácskozás után elnök kihirdette a határozatot, hogy a törvényszék megengedi a védelemnek, hogy vádlott hajszálába kapaszkodjék, a vizsgálatot elrendelte és megbizta *Dr. Izsó* Jánost, hogy holnap délelőtt számoljon be a vizsgálat eredményéről. Derűtség uralta a közönséget, mikor *Dr. Izsó* kijelentette, hogy a vizsgálat gyorsan fog menni, „mert nekem csak egy pár hajszálat kell kihuznom!”

Steuer Sándor elő napon tett vallomásából az tűnt ki, az a rabló, akinek fejéről ez álarcot lerántotta, rövidlátó lehetett, mert tapogatózott és nem találta az ajtót. *Dr. Izsó* János erre nézve azon véleményét adta elő, hogy *Sóvágó* János, dacára annak, hogy balszeme hiányzik, teljesen jól láthatott. A törvényszéki orvos *Steuer* Sándornét is megvizsgálta, hogy véleményét mondjon arról, hogy az ütés, melyet az álarcos rabló fejére mért, milyen sérülést okozott.

Steuerné az idő után hónapokig fejfájásban szenvedett és ezen betegséget azon sérülésnek tulajdonította. *Dr. Izsó* kifejtette, hogy *Steuerné* fejfájása nem eredhetett azon sérüléstől, mert az 8 napon belül minden utókövetkezmény nélkül meggyógyult.

Hauer Bertalan esküdt azon kérdést teszi fel az orvosszakértőhöz, hogy a rablóátadás által kiallított ijedtség nem idézhette-e elő a *Steuerné* fejfájását? *Dr. Izsó* érvekkel támogatott véleményében kifejtette, hogy ijedtség esküdt, sőt halált idézhet elő, de fejfájást soha. Egyébként a kérdező teljes megnyugtatóra kijelentette *Dr. Izsó*, hogy *Steuerné* előadása szerint a támadás előtt is igen gyakran fejfájása volt és ezen betegsége régebről származott.

Shakértői vélemény.

Dospoly János kereskedőt a hibás kendőkre nézve, mint szakértőt hallgatták ki, igen kevés felvilágosítást tud adni az elnök kérdéseire, csak mikor *Zádor* Lajos esküdttag kérdéseivel mintegy felvilágosította, akkor adta elő, hogy azon kendők tulajdonképen nem kendők készültek, hanem kislejtezett, hibás kelmékből levágott kendőnagyságu darabok.

Zádor Lajos indítványára a törvény-

szék még Fleischman Ignác nagykereskedőt is beidézi és szakértői véleményt mond vele a fendőkre nézve.

Dospoly János a szakértő díj fejében részére kiutalt 10 koronát azon megjegyzéssel nyugtázta, hogy azon összeget a rabsegélyező egyesület javára szolgáltatassák át.

A tárgyalást ma folytatják. Itélethozatalra csak az esteli órákban kerülhet sor.

SZÍNHÁZ.

Uj díszletek. A városi tanács rendelkezéséhez képest Oláh Károly színházi felügyelő intézkedett, hogy a város tulajdonát képező díszletek átfestessenek. Ezt a munkát Gyöngyössy Viktor műszaki vezető, aki kitűnő színházi festő, fogja végezni. Gyöngyössy különben most a város díszleteit egy gyönyörű park megfestésével gazdagította, amely remekül sikerült és gondos kidolgozásával nagyon megfogja lepni a közönséget.

A színházat bezárják. Csütörtöktől vasárnap estig az Uránia színház tart Debreczenben előadásokat és azután bezárják a színházat. Tegnap hozták meg rá a szigorú határozatot, hogy a színházat, míg a szintársulat Debreczenbe be nem jön, *semmiféle előadás megtartására kiadni nem szabad.* A kassirozott világ vastag ajtóiban megnyikorog a zár és az ajtók bezárnak a közönség előtt.

Villamos ventiláció a színházban. Az Uránia tudományos színház holnap este kezdi meg előadásait a színházban a *Tizenkilencedik század* című nagy látványossággal. Az előadásokon, hogy a nézőtér állandóan enyhe levegő legyen, villamos szellőztető készüléket alkalmaznak az Uránia gépészei. A szellőztető készülékkel, amelyet direkt erre az alkalomra hoztak le, ma próbát tesznek s ha beválik, mind a négy előadáson használni fogják.

A színház restaurálása. A színházi szünet tartama alatt a színházat restaurálni fogják. Javítják, festik, csinosítják és rákerül a sor a belső berendezés javítására is. A páholyok foteljeit újra behúzzák, egyeseket újakkal cserélnék fel; a támlaszékek kalaptartóit helyrehozzák, a színpadot, amit már erősen meglazítottak a sok furással, új padozattal cserélik fel. Szóval a színházban most az ácsok, kárpitosok, festők és az asztalosok veszik át a szereplést. Uj tagjai a komédia csarnoknak, de a kik valószínűleg jól megfogják állni a helyüket.

ÚJDONSÁGOK.

*** Debreczeni gazdák tanulmányútja.** A mezőgazdasági kiállítás megtekintésére több ízben felhívtuk Debreczen gazdáinak figyelmét, mert úgy tartottuk, hogy ez a kiállítás különösen bő anyagot szolgáltat gazdáinknak gazdasági ismereteik fejlesztésére. A jó ügy érdekében szavunk — örömmel konstatáljuk — nem hangzott el a

pusztában. A debreczeni gazdasági egyesület elnöksége szívesen tette magáévá a tervet s az alábbi felhívás is, amelyet melegen ajánlunk Debreczen gazdáinak figyelmébe, bizonyosságot tesz erről. Ime a felhívás:

Felhívás!

A párisi kiállítási tárgyakból a földmivelésügyi miniszter ur ő nagyméltósága által Budapesten rendezett mezőgazdasági kiállítás megtekintése és tanulmányozása végett a debreczeni gazdasági egyesület f. június hó 26. és 27-én Budapestre kirándulást kívánván tartani, felkérjük a gazdák közönséget, hogy ezen kirándulásban minél nagyobb számban vegyen részt. A vasuti költség Budapestre és vissza 7 korona. Indulás Debreczenből június 25-én este, Budapestről vissza indulás 27-én este. Jelentkezéseket elfogad Rácz Lajos titkár (város-ház, I-ső emelet, 14. szám). A debreczeni gazdasági egyesület elnöksége.

*** Az érettségi vizsgálat eredménye.** A debreczeni állami főreáliskolában tegnap végezték be, még pedig általános jó eredménnyel az érettségi vizsgálatot, amelyen Géressy Kálmán tankerületi főigazgató és dr. Bekes Manó budapesti egyetemi tanár, mint kormánybiztos elnökölték. Tizen-négy tanuló jelentkezett az érettségi vizsgálatra s ezek közül kettő az írásbeli, egy pedig a szóbelin bukott el. Az utóbbi csupán egy tantárgyból s így még szeptemberben módjában lesz újabb vizsgára jelentkezni.

*** Az ev. ref. tanítótestület közönete.** Az Erdélyi Kárpát Egyesület tudvalevőleg többszáz darab szép színes tájképet ajándékozott a debreczeni tanítótestületnek vizsgai jutalmakul. Az ev. ref. tanítótestület szombaton tartott közgyűlésében a Kárpát Egyesület figyelmét azzal viszonzotta, hogy elhatározta: belép az egyesület tagjai közé. Mindenesetre követésre méltó példa.

*** Maróluggal leöntött házaspár.** Egy fiatal leány meggondolatlan tettének csaknem két ember élet esett áldozatul tegnap este a Busi utcán. A Busi utca 7. szám alatt lakik ugyanis Tolvaj András bolti szolga a feleségével. Ugyancsak e házban lakik Takács Róza fiatal hajadon leány is, a kivel valami pletyka miatt már régebb idő óta haragban vannak. Tegnap este kevésel 10 óra előtt ismét összejöttek egymással s kölcsönös sértegetések után Takács Róza a dühből elvakultan rohant szobájába a honnan egy maróluggal telt üveggel tért vissza s annak tartalmát az őt sértegető Tolvaj András és nejeire öntötte. Tolvajné velőtrázó sikoltással terült a földő, az égető folyadék balszemét érte s kiégte, sőt a lug Tolvaj András arcát s testének több részét, valamint ruháját is összeégette úgy, hogy rémülve igyekezett menekülni a dühöngő leány elől. A szomorú következmény Takács Rózát is rémülettel töltötte el és félelmében bezárkózott a szobájába, ahonnan aztán nem mert előjönni. A súlyos égési s-beket szenvedett Tolvajját dr. Balká-

nyi Ede kerületi orvos vizsgálta meg és adta ki róla a láttelelet, melyet tegnap a rendőrség bünyügyi osztályához terjesztettek be, ahonnan a vizsgálatot azonnal megindították.

*** Évzáró vizsgálatok.** A debreczeni ágost. hitv. ev. elemi iskolában az évzáró vizsgálatok a Miklós-utcai imaházban következő sorrendben fognak megtartani: Június hó 20-án, csütörtökön d. e. 8—12-ig a fiukkal. Tanító: Polster Adolf. Június hó 20-án d. u. 3—6-ig a leányokkal. Tanító: Keller Sándor. Június hó 21-én, pénteken d. e. 9 órakor hálaadó istentisztelet. A kézimunkák június hó 20-án, d. e. 11—12-ig és délután 3—6-ig az irkolai helyiségben megtekinthetők. Ezen vizsgálatokra, valamint a hálaadó istentiszteletre a m. t. szülőket s a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az ág. hitv. ev. iskolaszék.

*** Czipészek termelő- és raktárszövetkezete.** A debreczeni czipészek megalakították termelő és raktárszövetkezetüket. Nagygyűlésre gyűltek össze, amelyen szakosztályuk elnökének akadályoztatása miatt Tóth Kálmán, az ipartestület elnöke elnökölt. Ismertette előttük a czipészek termelő- és raktár szövetkezetének célját, mely egyrésztől biztosítja a kisiparost, hogy a szövetkezet útján állandó munkát kaphat s ez által a jövő elé biztos kenyérkeresettel nézhet, másrésztől a szakcsoport tagjai év végén esetleg osztalékban is részesülhetnek. Szövetkezet pedig különösen utját szegi, vagy meggátolja a külföldi czipők behozatalát s azok kelendőségét és megbarátkoztatja a debreczeni fogyasztó közönséget iparosaink készítményeivel, ezek forgalmát biztosítja és remélhetőleg a készítmények olcsóság és jóság tekintetében fölül fogják mulni a gyári munkákat. Azután beterjesztette az alapszabályokat, amelyeket rövid eszmecsere után elfogadtak, a hitelszövetkezet, majd a belügyminiszter elé terjesztének s jóváhagyásuk után a szövetkezet megkezdi működését. A szakosztályi ülésen még a szegedi országos czipészkonferenciára, a debreczeni czipészek képviselőiként kiküldték Kiss J. Ferencz és Stempel Mihályt. Az ülés ezzel véget ért.

*** Életveszélyes közlekedés.** A sárkúti tanyánál levő katonai harczszerű lötéren június 19, 21, 26, 27-én, továbbá július 3, 4, 5, 10, 11, 12, 17, 18, 19, 24, 25, 26 és 31-én a cs. és kir. 39. gyalogezred által harczszerű czellövészet tartatik. A czellövészet a fentebb jelzett napokon reggel 7 órakor kezdődik és déli 1 órakor végződik. Minthogy a czellövészet megközelítően életveszélyes, az érdekelt közönség az óvintézkedések megtételére a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya által ez uton is felhívatik.

*** Dal-estély.** A debreczeni dal-egylet, június hó 15-ről elmaradt dal-és zene-estélyét július hó 4-én fogja megtartani.

*** Tornavizsgálat a róm. kath. gymnasiumban.** A debreczeni róm. kath. gymnasium esztörtökön, f. hó 20-án, délután 5 órakor az intézet udvarán versenyrel egybekötött tornavizsgálatot tart a következő sorrendben: 1. Felvonulás, I.—VI. oszt. 2. Méder—Király-hymnus. Énekli az ifjuság énekkara. 3. Rendgyakorlatok, IV.—VI. oszt. 4. Szabad gyakorlatok, III.—IV. oszt. 5. Versenyek: a) uujtón, b) gyűrűn, c) korláton, d) mászórndon, e) lovon, f) bakon, g) magas ugrás, h) távol ugrás, i) futás. 6. Káldy—Kurucz dalok. Énekli az ifjuság énekkara. 7. Fűles lapdajáték, V. oszt. 8. Lapdarugás, VI. oszt. 9. Egressy, Szózat. 10. Elvonulás.

*** Gyermekek júnialisa.** A debreczeni róm. kath. elemi iskolák apró növendékei most esnek túl a vizsgálatokon. A vizsgálatok után azonban a gyermekek előtt olyan kedves júnialis következik, amelyet holnap, esztörtökön délután tartanak meg. Az elemi iskolák összes apró növendékei három órakor a helyi vasut külön vonatán mennek ki a nagyerdőre, ahol játszhatnak, mulathatnak kedvükre s a hol a mulatságot betetőző jó uzsonna sem fog elmaradni.

*** Évzáró ünnepély a kisdévodában.** A debreczeni ev. ref. egyház kisdévodájában f. hó 22-én reggel 9 órakor tartják meg az évzáró ünnepélyt s ugyanazon délután 3 órakor gyermekmulatság és munkakiállítás lesz. Erre tisztelettel hívja meg az igen tisztelt szülőket, a kisdévednevelésügy barátait s általában az érdeklődő közönséget Nagy Ida, ev. ref. kisdévodónő.

*** Furfangos tolvaj leány.** Szatmári István a Párizs kávéház pinceszérje tegnap délután kimenőt tartott. Sétája közben összeakadt Varga Eszter esavargónővel, aki egy pohár pálinkára valót kért tőle. Szatmári egy közeli pálinka mérésbe ment vele s fizetett néhány pohárral, azután távozott. Varga Eszter távoiról követte és mikor látta, hogy Szatmári kiint a zöldben leheveredik, megvárta, míg elalszik. Óvatosan közeledett feléje s mikor meggyőződést szerzett róla, hogy csakugyan alszik, hozzament és kalapját, botját, arany mellűjét és a zsebében lévő négy korona 20 fillért magához véve eltávozott. Szatmári gondatlanul aludt tovább s csak mikor felébredt, vette észre, hogy a kalapja és botja hiányzik; zsebeiben kutatva sem pénzt sem nyakkendőjében mellűjét nem találta. Panaszával a rendőrséghez fordult, mely az előadottak alapján Varga Esztert elfogta, ki hosszabb tagadás után bevallotta, hogy ő lopta meg Szatmárit. A tolvaj esavargónőt letartóztatták.

*** Liliom aroz- és kézocréme,** szappant, májfoltot és kiütéseket feltétlenül eltávolít, teljesen ártalmatlan, ezért a *Liliom szappannal* együtt a hölgyek legkedveltebb tolettózikkét képezi. *Eredeti* minőségben kapható *L. Kovács Nándor* gyógyszerésznél a „Fehér Hattyu“ gyógyszerertárban, 35 és 50 kros tégelyekben, a krémhez való *Liliom szappan* ára 35 kr.

*** Asszonyok párba a piacon.** Drágán fizette meg két turó áruló nagykárolyi asszony azt a kis mulatságot, a mit a nagyközönség mulattatására a piacon rendeztek. A hely miatt különbözött össze a két amazon s hirtelenben rendeztek olyan parázs verekedést, hogy a rendőröknek derekas munkájukba került, amíg szétválaszthaták és a rendőrségre kísérhették őket, utcai botrány előidézéséért 5—5 korona büntetést kaptak. Most már csak az a kérdés, nem-e lesz drágább a turó, így akartván a gazdasszonyok behuzni vesztességüket, mert azt tartják, hogy senki sem kívánhatja tőlük, hogy ők károsodjanak.

*** Ribillió négyszáz koronáért.** Kohn Adolf és fia Egyháztéren lévő bórkereskedésébe tegnap délután beállított egy állítólag h. nánási kereskedő, aki nagyobb megrendelést akart az üzletben tenni. Körülbelül egy fél óráig lehetett ott, a mikor hirtelen pénztárczáját kezdte keresni, a melyet nem talált sehoh. Azt állította, hogy ő jól emlékszik, hogy a pénztárczáját, a melyekben bankjegyekben négyszáz korona volt, a pudlira tette s azt onnan valaki elvitte. A kereskedő és személyzete indignálódva utasította vissza a vádat, valamint azok a vevők is, a kik véletlenül az üzletben voltak. Az idegen kereskedő azonban az erélyes visszautasításra nem nyugodott meg és a rendőrséghez fordult, a honnan Dobos József rendőrbiztos ment a vizsgálatot megejteni. A rendőrbiztos bevérték mindazok, a kik az esemény alatt az üzletben voltak és saját maguk köveiték megmotoztatásukat. A motozás nem vezetett eredményre s ekkor Dobos az idegen kereskedőt fogta vállatára, a kit annyira sarokba szorított kérdéseivel, hogy az lassankint bevallotta, hogy ő, már mielőtt az üzletbe jött, észrevette, hogy hiányzik a pénze. Ez a vallomás nagyon különösen hangzik s alighanem olyan emberrel van a rendőrségnek dolga, a ki ilyen módon akarja az emberek jóhiszeműségét kiaknázni.

*** Az esti kereskedelemi szaktan folyamom** az írásbeli vizsgálat f. hó 19, 20. és 21. napjain d. u. 3—8 órákban tartják meg, a szóbelit pedig 24-én.

*** Mult vasárnap** este Bethlen utca közepétől a Riesz-féle cukrászdáig elveszett egy arany szallagból csokrot képező, piros kövekkel kirakott brosch. Megtalálójá sziveskedjék a lap kiadóhivatalánál jelentkezni, hol illő jutalomban részesül.

*** Virágcsata a kerékpárversenyen.** A polgári kerékpáros egyesület előnöksége sorényen buzgólkodik azon, hogy minél érdekesebbé és vonzóbbá tegye vasárnap megtartandó országos versenyét. A nevezések nagy részét a helybelieken kívül Arad, Nagyvárad és Budapest szolgáltatja, ahonnan Baimlor és Papp is lejönnek, kik a mult évi versenyek összes első díjait elvitték. A versenyek végét egy tréfás felvonulás fogja bezárni, még pedig virágcsatával. Eddig harmincznál többen

jelentették be részvételüket a tréfás felvonuláshoz, akik különféle érdekesnél érdekesebb kosztümökben vonulnak el a közönség előtt, virágokat hintve feléjük, amit bizonyára a közönség szintén viszonozni fog.

*** Az operás ember.** Kutya-ügyben két korona erejéig bírságotla meg a bíróság a szegény polgárt. Az pedig szomoruan ingatta a fejét és nagy busan lamentált:

— Tekintetes ur, ne sujtson egy operás embert.

— Mi köze magának az operához?

— Nagyon is nagy közöm van hozzá?

— Talán jó hangja van?

— Hangom nincs, hanem van egy sebem, azt akarják belülem kivágni.

*** Zsebmetzés a pércsi-soron.** Tegnap délelőt Nagy Istvánné Vár-utcai lakos a Pércsi-soron vásárolt, de mikor fizetésre került a sor, ijedten vette észre, hogy pénztárczája, melyben husz korona volt, eltűnt. Panasszal fordult a rendőrséghez, mely a nap folyamán összefogdosta a gyanus alakokat, de az eltűnt tárczának nyomára ez ideig sem akadt. A vizsgálatot folytatják ugyan, de eredmény aligha lesz belőle, mert Nagy Istvánné maga körül a legcsekélyebb gyanusat sem vette észre s így a rendőrség kezében nincs még a kellő nyom, amelyen biztosan kiidulhatna.

*** Figyelmeztetés.** Tisztelettel felhívom a nagyérdemű vevő közönség becses figyelmét kik a Borettyó-Ujfalui ártézi üdítő vizet pártfogolni sziveskednek hogy a birtokokban levő, saját pecsétünkkel ellátott üvegeket csakis Sarkady Lajos úr képviselőnknek üres állapotban kicserélés végett átadni kérjük, nehogy az üvegek esetleges oly forma vizes üvegekért mint a mieink kicseréltetnek.

Továbbra is b. bizalmukat és pártfogásukat kérjük. *Ártézi forrásvíz vállalat.*

*** Különös ismertető jelek.** A rendőri körözvények néha igen humorosan vannak megszerkesztve. Többek közt érdekes az a körözvény, melyet I. ny város küldött szét a többi városoknak. Ime ide iktatjuk: Körözvény! Bognács Macza cselődeány városunk területéről eltűnt. Miután nincs kizárva, hogy bűntény áldozata lett, ezutóan keresi a rendőrség. Különös ismertetőjele: szivdobogása van. — Körözvény! Sikasztással vádolt Kasza Bertalan bankhivatalnok, 20 éves, nőtlen, megszökött. Ismertető jele bűntetlen előéletű.

Gyermekgyilkos anya.

Felderített bűntény.

Debreczen, június 19.

Egy fiatal leány irtózatos bűne derült föl tegnap a debreczeni rendőrség előtt. Egy fiatal leányé, aki továbbra is úgy akart járni barátnőj, ismerősei és az emberek között, mint a ki a liliom tisztaságával és ártatlanságával bír.

Csak azért hogy *ballépést leplezzen*, képes volt a *legirtózatosabb bűntényre, megölte a gyermekét.* Az a tévhit ejtette rabjává, hogy ha a vért lemossa kezé-

ről, eltakarja a hullát, hát lemosott és eltakart minden gyalázatot. Csakhogy az ártatlanság vére bosszuért kiáltott fel az égre és a fiatal szép leány belekerült, amiből bünnel menekülni akart: a legnagyobb gyalázatba.

A megtámadott lelkek előtt ezer és ezer példa áll már Szomorú, de úgy van, hogy elődjeik a bűnben szintén így, gyermekgyilkossággal akartak megszabadulni a világ itéletétől s valamenynyit utólrta sorsa a — büntetés és a lealázó bünhődés. És mégis esetről eset után, újra és újra ugyancsak így és ezt teszik a megtévedt szép lelkek mind. Mire számítanak? Hogy bűnököt elmosas valami csudálatos véletlenség, amelylyel titokban marad a tisztaságon ejtett folt? Hát azért a véletlenségért szabad megkockáztatni a sokkal biztonságban bekövetkező erkölcsi romlást, a gyilkosságot s a vele járó büntetést?

Nem szabad!... Azt a leányt, akit gondtalansága, szerelme, vagy bizalma gyermekkel áld meg, nem gyalázzák le, csak szánják, nem elítélni, csak sajnálni lehet. És inkább viselje egy leány a szánalom, vagy a sajnálat tövis koszoruját, mint az örökre megszégyenítő, és utálatot gerjesztő vérfoltokat, amelyekkel menekülni szeretett volna ettől a szánalomtól.

Abban is van becsület, ha az, — aki könnyelműségbe rohant, viseli érte a sokkal enyhébb sajnálkozást, amelylyel sorsáért illetik. Mem így tett Arany Juliánna, akinek elfogatásáról a következőket írja tudósítónk:

Tegnap lapunkban hirt adtunk arról, hogy Arany Juliánna ellen feljelentést tettek a rendőrségnél. Azok, akikkel naponként találkozott, tudták róla, hogy Arany Juliánna a gondviselés áldása elé néz s feltűnt nekik, hogy ez nem következett be. Bünt sejtettek s azért hívták fel erre a körülményre a rendőrség figyelmét.

Arany Juliánát a rendőrség a bábaképző-intézetbe vitette, ahol konstatálták, hogy a gondviselés áldása nála napokkal előbb bekövetkezett. A rendőrség ezen az alapon vizsgálatot indított s az eset részleteinek felderítésével, a nyomozat megtartásával Dobos rendőrbiztos bizatott meg.

Dobos kutatásait a Kossuth utca 22. számú háznál kezdte meg, ahol a leány azelőtt lakott, mielőtt a rendőrség oltalma alá került. A kutatás és vizsgálat nem maradt eredménytelen, mert egy kis halottat találtak, amely élettelen, feloszló-nak indult részeivel is tanubizonyosságot tesz egy lelketlen anya bűnéről.

A nevezett ház kertjében találtak rá szemét és szalmakazal között, széttiport fejfel. A rendőrorvosi vélemény szerint a kis gyermeket anyja úgy fosztotta meg az életétől, hogy szétverte a fejét s azután, hogy eltakarja, szőgyenét és szalma közzé dugta a kis halottat.

Bűne azonban nem maradt titokban s érte a földi megtorlás, a büntető eljárás már kezdetét vette.

TÁVIRATOK.

A nemzet kincsei Budapesten.

Budapest június 18. Budapest fő- és székváros képviselői pártkülönbség nélkül tesznek indítványt, hogy a kormány felszólíttassék: tegyen lépéseket a királynál, hogy a bécsi császári kincstárban őrzött nemzeti kincsek Budapestre szállíttassanak.

A búr háború.

London, június 18. Sheper kommandója a hó 14-én elfoglalta Murrayburgot és kifosztotta az üzleteket. 150 búr bekerített és elfogott egy 29 főnyi angol őrszert, a melyből két ember elesett és kettő megsebesült. — A kakamaszi kerületben 200 lázadó bukkant föl, akik délkelet felé tartanak.

Bulgária a tönk szélén.

Szófia, június 18. A bolgár pénzügyminiszter Párisban kölcönt akart felvenni, azonban erre vonatkozó tárgyalások teljesen meghiúsultak. Fokozza a bajt az is, hogy Oroszország nem adhatja meg a kilátásba helyezett kölcsönt, úgy, hogy a kormány a július elsején esedékes államadóssági szelvényt, amihez 5 millió kellene, nem tudja majd beváltani.

Körber és Lueger.

Bécs, június 18. A keresztényszocialisták tegnap este értekezletet tartottak, a melyen dr. Lueger polgármester is megjelent. Dr. Lueger föl is szólt és elítélően, szinte a megvetés hangján nyilatkozott dr. Körber osztrák miniszterelnökről. Többek közt azt állította, hogy Körber bujtatta föl titokban a Schönerer-pártiakat és a szociáldemokraták frakcióját ő ellene. „Ideje már” — így fejezte be beszédét — „hogy véget szakítsunk Körber baszkodásának.”

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jeleltése.

— Esti zárlat. —

Buza októberre	8.01
Ross októberre	6.85
Zab októberre	6.22
Tengeri júliusra	5.43
Tengeri 1902 májusra	5.13

Irányzat lanya. Amerika $\frac{1}{2}$ centtel, Berlin $\frac{1}{2}$ márkával magasabb.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Brescl büntársai.** (Éjjeli express tudósítás.) Drezdából azt sürgönyzik nekünk, hogy ott ma délelőtt három anarkistát elfogtak a római rendőrség megkeresésére. Az elfogottakról azt gyanítják, hogy ők büntársai a királygyilkos Brescinek.

× **Munkások katasztrófája.** (Éjjeli express tudósítás.) Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap reggel Almáson. Mezei Ignác és Fülöp malomtulajdonosok

gőzmalmában voltak alkalmazva Toma Sándor és Szénási András. Toma a gépházban volt alkalmazva, mint gépfelügyelő, Szénási pedig más minőségben. Tegnap reggel a reggeli idő alatt Szénási lement a gépházba Tomához beszélgetni. Beszélgetés közben Toma végezte dolgait és éppen az egyik hajtó-rudnál akart valamit olajozni, amikor megfordult, miközben a nagy hajtórúd elkapta a kabátja szárnyát és annál fogva az embert magával rántotta. Szénási észrevette a veszedelmet, utána kapott Tomának, de oly szerencsétlenül hogy a gépazij őt is elkapta és egy szempillantás alatt levágta a kerekek közé, hol mind a két embert darabokra szaggatta a gép. A szerencsétlenséget észrevette ugyan a helyettesgépész, meg is állította a gépet, de már akkor a széttépett két munkás ember testrészei csafatokban függtek a gép részekén. A meg-ejtett vizsgálat szerint a szerencsétlenségnek a két szerencsétlenül járt munkás volt az okozója, mind a kettő más és több gyermek atyja volt. A malomtulajdonosok megígérték, hogy a két családot, míg a gyermekek megnőnek, támogatni fogják.

× **Montenegró budgetje.** (Éjjeli express tudósítás.) Montenegró lakossága körülbelül annyi, mint egy nagyobb magyar vármegyéé. Egész évi költségvetése 1.200,000 forint; ebből 100,000 forintot a fejedelem kap civillista fejében, míg Daniló 'rénörökös 25,000 forintot apanyagéshez.

× **Vérengző katona.** (Éjjeli express tudósítás) Opitz György sikensi lakos még mint 18 éves fiatalember megnősült s mikor katonasorba került, besorozták tüzérnek. Mult év október havában be is vonult a lugosi tüzérséghez. Opitz azóta nagyritkán láthatta a feleségét. Az asszony eleinte csak ellátogatott férjéhez, később azonban látogatása már ritkábban történt s legutóbb két hónap óta nem is nézett feléje az asszony. Opitzet bántotta a dolog, minthogy pedig arról is értesült, hogy a felesége viszonyt folytat egy legénnyel, vasárnap bejelentés nélkül eltávozott a kaszárnyából s haza ment Sikensre. Este 9 óra után ért haza Opitz s egyenesen az anyása házához ment, ahol a felesége is lakott. Anyóst és a feleséget nagyon meglepte a férj váratlan megjelenése, de különösen meglepte Barucze Jount, a menyecske szeretőjét, aki éppen ölelgette az asszonyt, mikor a férj betoppan. Opitz egy pillanat alatt tisztában volt a helyzettel, kirántotta oldalfegyverét s egyenesen a csábitónak rontott, kit egy hatalmas csapással leterített. Azután az anyása és felesége ellen tartott. Az öreg asszonynak teljesen ketté hasította a fejét, feleségén pedig több aulyos sebet ejtett. A vérengzés után Opitz elmenekült, otthagya áldozatait, kik közül Opitzné kívánszorgott az utózára, hol aztán bekötötték sebeit. Az öreg asszonyon és Baruczán nem lehetett segíteni, mind a kettő meghalt. A gyilkos maga jelentkezett az ezrednél, ahol természetesen letartóztatták.

Szerelmi dráma Budapesten.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 18.

Egy kerepesi-uti szállodában ma reggel egy szerelmes kereskedősegéd agyonlötötte a kedvesét, majd pedig önmagát. A nagy szállodában sokáig tartott, amíg ráakadtak a szobára, a dráma lejátsszódott és a férfi teljes negyedórával azután lötötte magát agyon, hogy a leány kilehelte lelkét. Tegnap este tíz óra felé közepeskoru ur jött a

szállodába kocsin. Vele jött egy fiatalabb leány. A második emeleten kaptak szobát. Csakhamar bezárkóztak a szobába, előzőleg azonban a bejelentő lapra a férfi azt írta, hogy Andreán Pálnak hívják a nő a felesége.

Reggel 5 órakor pisztolydurranás hallatszott. A szálloda személyzete még észre sem térhetett az ijedségtől, a midőn hirtelen megismétlődött az előbbi durranás. A zaj a 3-ik emeletről hallatszott és a szolgák sorra járták az emelet szobáit, a nélkül, hogy rátaláltak volna a keresett szobára. Teljes negyedóra elteltével hangzott el egy harmadik lövés. A szálló vendégek kirohantak a folyosókra és most már a második emeleten kutattak a szolgák. Itt a 40. számú szobában történt a dráma.

Az előhívott rendőr feltörte a szoba ajtaját. A szerelmi dráma két áldozata már halott volt. A férfi az ablak mellett fektült levetkőzve, a bal halántékán nagy lösebbel. A leány, a kin csak alsó ruha volt, a szoba másik sarkában fektült az ágy mögött szintén a padlón és körülötte nagy vértócsa mutatva, hogy mennyi vért vesztett a bal halántékán és a szívéen ejtett lösebből. Az asztalon a szerelmesek egy levelet hagytak vissza.

A levélből kitűnt, hogy a férfit Pólh Jánosnak hívják és 32 éves kereskedősegéd, a leány pedig Turzó Zsuzsa 22 éves szobaleány. Az a név pedig, amelyet a bejelentő lapra írtak, a férfi lakásadójának a neve. A rendőrség a két tetemet beszállította a morgóba.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Hajkefét könnyen és alaposan lehet tisztítani, ha többször egymásután szalmiákszeszbe mártjuk, s aztán ha már tiszta vízzel kimosjuk, tiszta kendővel kitöröljük s aztán sertéivel lefelé fordítva a napon vagy kályhán megsáritjuk. Szóvalugban is lehet kefezt tisztítani, csak arra kell vigyázni, hogy a lug túlerős ne legyen, mert ez a sertéket meglágyítja.

Mázos edényeket, mellette a bennük főtt étel sokszor sötétre fest, nátronluggal kell tisztítani. Hat darab edényre mintegy tíz fillér árát számítsunk. A nátron-

követ vízben kell feloldani. A lúgot először a tisztításra szánt edények egyikébe öntjük és két óráig főzzük. Így kell eljárni minden darab mázos edénnyel s mikor már jól kifőztük, végül valamennyit kiöblítjük tiszta vízzel. Vasedények, melyek belül mázosak, szintén tisztíthatók ezen eljárással.

CSARNOK. Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Mari asszony okosan spekulált, mióta férje ura mellé került. Hiába, kiforrt ő is magát. Lett belőle egy önhitt, büszke, nagyravágyó teremtés.

Most is azon fáradoz, czélja az, hogy nagyravágyásában diadalt érjen el. De akármilyen módon akarja is ezt keresztül vinni, czélja az, hogy a gyanút elhárítsa magáról.

— Mégis kár volt — így gondolkozott — éppen a vendéglősnét megbiznom azzal, hogy a nekem szükséges kalapácsot megszerezze. Ezt hirtelen, megfontolás, előrelátás nélkül tettem. No de helyre ütöm a csorbát mindjárt, mielőtt előjön a vendéglősné.

Nem sok idő telt bele. Ezalatt Mari asszony a kufferkulcsot zsebében rejtette el. Mikor a vendéglősné belépett, azzal fogadta:

— No, végre! Csak hogy már itt van.

— Olyan türelmetlenül várt a nagysága?

— Hogyne, mikor jótétről van szó.

— Ezzel a kalapáccsal?

— Igen!

— No erre magam is kíváncsi vagyok.

— Mindjárt meglátja. Mivel maga vendéglősné asszony velem szemben nagyon sok figyelemmel és előzékenységgel viseltet, ezt én meg akarom hálálni. A hálához szükség volt, hogy a kufferomat felnyithassam, de akkor vettem észre, hogy a kulcs nincs sehol. Azt gondoltam hát, hogy leütöm a lakatot és ezért kellett a kalapács.

— Hiszen olcsóbbért felnyitotta volna a lakatos.

— Elhiszem. Csak hogy az én hajlékomat férfi nem lépheti át; gondoltam én úgy is. De nem lehet.

Ezzel Mari asszony átvette a kalapácsot. Meglehetősen markos asszony volt és egy pár ütéssel végzett a lakattal. Akkor felnyitotta a kuffert és így szólt a vendéglősnéhez:

— Nézzon ide! Drága finom ruha valamennyi. Jutalmul ezt mind magának adom.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin herceg. uradalomból, Dr. Kóty, dr. Bókay, dr. Wiederhoffer tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánljatik

Szolyvai

gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitűnő asztali viz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

519. szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat

ÖRLEMÉNYEINOK

ÁRJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákonként 85 kilógr.	
		kor	fil.	kor	fil.
A.	Asztali dara nagyszemű.	28	60	—	—
B.	Szinte „ aprószemű.	27	60	—	—
0	Királyliszt	27	60	—	—
1	Lángliszt kivonat	26	60	—	—
2	Előrendű zsemlyeliszt	26	—	—	—
3	Zsemlyeliszt	25	20	—	—
4	Előrendű kenyérliszt	24	80	—	—
5	Közép kenyérliszt	24	—	—	—
6	Kenyérliszt	22	20	—	—
7	Barna kenyérliszt	20	20	—	—
8	Takarmányliszt	12	60	—	—
11	Finom korpa zsákkal	9	—	—	—
11	„ „ zsák nélkül	8	60	—	—
12	Durva korpa zsákkal	9	—	—	—
12	„ „ zsák nélkül	8	60	—	—
12	Csírke búza zsák nélkül	8	—	—	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúlynak véve. (1—?)

A. B. 0—6. számig 85 kiló.

7. és 8. szám 70 „

11. 12. 50 „

Debreczen, 1901 Junius 17.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SŐSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczar.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota)

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Rezgálicz elsőrendű szőlő permetezéshez kilója 32 kr. **Lusztig Károly** fűszerkereskedésében Bika szálloda mellett.

Kitünő faj agár és vizsla kölykök eladók. Czim a kiadóhivatalban.

Egy csinos butorozott szoba külön kijáratu kiadó. Rákóczy-utca 10 szám.

Női ruha alj és derék kisegítő varrónők jó fizetéssel felvétetnek Piacz-utca 10 szám alatt.

Katona keztyük mosás, javítás-sal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37 szám.

Eladó egy sárgára festett, nyújtós, kivágot fedéres kocsi, 90 forintért. Értekezhetni: Battyányi-u 3.

Üzlethelyiség a főtéren Piacz u. 73. szám a kiadó. Értekezhetni: özv. Dr. Tihanyi Sámuelnéval

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. — Péterfia-utca 37. sz.

Igyunk ebesi ártézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár: Piacz-utca 7. szám.

Gyógyszerész gyakor-
noknak egy 6 osztályt végzett fiatal ember helybeli gyógyszerárba felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Köhögésnél legjobb a Boray-féle Pemetéfü cukorka. Kapható Boray-cukrászdában és Franciscs és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Blouzok legújabb divat szerint beszerezhetők és megrendelhetők előnyös árakban **Márton Gyula** férfi és nődivatüzletében Bika szálloda mellett.

Legolesőbb bevásárlási forrás. Neumann és Weisz, festék, zsiradék, szerszám vasalások, faragványok, görölcekek és zománczozóit konyha edények gyári raktára. Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

Kerestetik egy 400-500 holdas gazdaság haszonbérbe. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó egy 9 és fél nyilas zepes pusztai föld. Értekezhetni ugyan ott.

Igyunk Berettyó-Ujfalui
ártézi üdítő vizet, kapható minden fűszerüzletben és kávéházban. Főraktár: Péterfia-u. 25.

Czégnyomásu levélpapír és horitók, ugyezintén üzleti kártyák és mindennemű nyomtatványokat izléses kiállításban rendkívül olcsón készít Horovitz Zsigmond nyomdája, Debreczen, Piacz-n. 66.

Részlet üzlet. Minden nős és állandó lakással bíró egyón csekély heti, vagy havi részletfizetésre vásárolhat vásznakot, kész férfi és női öltönyöket, női kabátok és gallérokat és mindenféle kézműrukat Kaiser Salamon üzletében, Hatvan-utca 2. sz.

Gyapjuszöveteket

a legszolidabb

szabott árak mellett

Weisz Adolf

posztókereskedőnél szerezhetjük be. Kossuth-utca 1. szám, a cukrázda mellett. A címre tessék vigyázni.

319/1001 szám.

Hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város törvényhatóságának f. évi Julius havi bizottság közgyűlésén egy illeték nyilvántartói állás fog választás utján betöltetni, mely állás 2000 korona fizetéz és 400 korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve.

Felhivom az ezen állásra pályázni kívánókat, hogy felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez f. évi július hó 15-én d. u. 5 órájáig annyival inkább benyújtás, mert a később érkező pályázati hirdetmények figyelembe vétetni nem fognak Debreczen, 1901 június hó 6.

Gróf Degenfeld József,
főispán.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló

emeleti lakás,

továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó. — Ugyanott

egy üzlethelyiség

augusztus 1-től kiadó.

Óriási

választék

Kalap, Czipő,

fehérnemű

legjutányosab árban

Márkus Miksa

férfi divat üzletében. Debreczen, Piacz-utca 7. sz. a Vecsey ház.

Zsebkezdők és harisnyák
= nagy választékban. =

A nyári idényre.

Van szerencsém dúsan felszerelt raktáramra a t. vevőközönség figyelmét felhívni, nagy választék

női ruha szövetekben,

ugyszintén

Delcin, Zephir, Batizt, Pique

és szintartó kartonokban, továbbá nő-, férfi- és gyermek fehérneműk, harisnyák, derékfűzők, nyakkendők, v. sznak, shiffonok, mindenféle bélésneműk

Blousok és napernyők

óriási választékban.

Feltünő olcsó árakon, maradék szövetek félárban.

Tisztelettel

Kiss Lajos

Alföldi takarékpénztár épület.

MIHALOVITS J. gyógyszerertára

a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény úde szint kölesönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekodik bármilyen arcra vagy rizsborral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Crème a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt údév széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsza s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsosal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arcorait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POWDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.